

[Ingmar Wagner.]

ærede medlem omtalte samtaler med soldater, der i stærke ord protesterede imod at blive behandlet som anden classes borgere.

Jeg er helt enig med det ærede medlem i, at det er skammeligt at byde de værnepligtige så skandaløse kaseringsforhold. Der er faktisk kun eet at gøre: at hjemsende de soldater, der bebor disse usunde og direkte farlige barakker, som har været særlig modbydelige at bebo i denne frostperiode, hvor man på grund af brandfaren ikke har kunnet fyre ordentligt op. En ændring kan kun ske ved, at man nedsætter tjenestetiden til 12 måneder. Samtidig vil der som allerede sagt kunne spares millionbeløb, så der bliver råd til at gennemføre de af kommunisterne foreslåede forbedringer af de værnepligtiges forhold.

Med disse ord skal jeg på min gruppes vegne anbefale det foreliggende forslag til folketingsbeslutning om forbedring af de værnepligtiges forhold.

Victor Gram: Den redegørelse, der blev fremsat af ordføreren for forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Ingmar Wagner, var jo netop et udtryk for, at det problem, vi her står overfor, ikke kan løses ved en forhøjelse af dagpengene til de værnepligtige og tildeling af en række andre goder, som de værnepligtige med en vis ret kan stille krav om, men rækker langt videre. Ingen af os kan være i tvivl om, at opbygningen af et sådant forsvar, som vi under hensyn til de udenrigspolitiske forhold må være interesseret i at opbygge, koster mange penge og ikke kan bygges op på een gang. Derfor kan man også først efterhånden opfylde de krav, der stilles; der må altså være en vis trangfølge ved forbedringen af soldaternes kår, det gælder ikke alene befalingsmændenes uddannelse, men også udrustning, kaserner, indkvarteringsforhold og andre ting af interesse for de værnepligtige.

Når vi indkalder så mange unge mænd til forsvaret, som vi gør i dag, må vi gøre os klart, at denne samfundstjeneste for de indkaldte er en betydelig belastning, og samfundet må derfor være interesseret i at give dem så gode vilkår som overhovedet muligt. Jeg tror dog, jeg kan sige, at man

under opbygningen af vort forsvar også har haft opmærksomheden henvendt på dette; man har gradvis afhjulpet manglerne og bestræbt sig for at nå frem til forhold, som man kunne forsvare at byde dansk ungdom. Men der mangler sikkert en hel del endnu; jeg kunne godt supplere det ærede medlems tale med adskillige ting, som står på mit partis ønskeseddel med hensyn til de værnepligtiges forhold.

Jeg ser imidlertid tingene fra en noget anden synsvinkel end det ærede medlem; jeg ser dem ud fra det synspunkt, at det drejer sig om at opbygge et effektivt dansk forsvar under hensyn til de foreliggende udenrigspolitiske muligheder. Det ærede medlem har den stik modsatte interesse: at forringe det danske forsvar og dets effektivitet. Vi er altså nødt til at se på tingene ud fra en lidt anden synsvinkel end det ærede medlem; vi må tage hensyn til de forhold, som i øjeblikket gør sig gældende, og til de forsøg på en grundig revision af det danske forsvar, som nu er under overvejelse.

Under hensyn til den redegørelse, den højtærede forsvarsminister har afgivet, finder jeg det rigtigt, at de her nævnte spørgsmål tages op i direkte forbindelse med løsningen af de problemer, som behandles i det nævnte udvalg, og jeg må afvise det foreliggende forslag til folketingsbeslutning.

Reedtz-Thott: Rimelige vilkår for de værnepligtige har altid ligget det konservative folkeparti på sinde. Rimelige vilkår har dels at gøre med de værnepligtiges personlige velfærd, hvor meget betydelige fremskridt er sket gennem de senere år, og rimelige vilkår har endnu meget mere at gøre med de forhold, under hvilke vore værn i det hele taget arbejder: den loyalitet, forsvarets folk møder i deres gerning, og den moralske støtte, de finder i det danske folk. Derfor er det efter min mening ikke rimeligt, at dette forslag nu fremsættes fra kommunistisk side. Sammen med mange andre og vigtigere spørgsmål vil også dette problem finde sin løsning gennem det arbejde, der gøres i det af folketinget nedsatte forsvarsudvalg. Det konservative folkeparti kan derfor ganske henholde sig til den højtærede forsvarsministers bemærkninger.